

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobců: a) S. J.

b) L. J.
oba zastoupeni advokátem JUDr. Josefem Fojtíkem
sídlem Štefánikova 1516, 742 21 Kopřivnice

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

za účasti osoby
zúčastněné
na řízení: **A. K.**
zastoupena advokátkou Mgr. Annou Vlčkovou
sídlem Václavské nám. 1, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2024, č. j. MSK 103056/2024

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobci se podanou žalobou ze dne 22. 11. 2024 domáhali přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobců proti rozhodnutí vydanému Městským úřadem Kopřivnice (dále také jen „MUKO“) ze dne 11. 6. 2024, č. j. 50202/2024, kterým prvostupňový správní orgán v řízení o žádosti o určení právního vztahu, kterou podali žalobci, deklaroval, že na části pozemku parc. č. X v k. ú. X, která se nachází mezi pozemky parc. č. XA a XB a pozemky parc. č. XC a XD v k. ú. X, se nenachází místní komunikace a nachází se zde veřejně přístupná účelová komunikace.
2. Žalobci zrekapitulovali, že vydání napadeného rozhodnutí předcházela řada dřívějších rozhodnutí, a to na základě návrhu žalobců ze dne 17. 3. 2016 o určení existence komunikace. Podle žalobců Městský úřad Kopřivnice rozhodoval až na jednu výjimku konzistentně, když vždy rozhodl tak, že na dotčené části pozemku žalobců se nenachází ani místní ani veřejně přístupná účelová komunikace.
3. Žalobci nesouhlasí s tím, že by se na dotčené části pozemků nacházela veřejně přístupná účelová komunikace. Žalobci tvrdí, že silniční správní úřad dospěl k nesprávnému závěru, že dotčená část jejich pozemku parc. č. X naplňuje nutnou komunikační potřebu osoby zúčastněné, případně uživatelů RD čp. X. Žalobci dále výslovně uvedli, že jsou přesvědčeni, že došlo k nesprávnému a účelovému vypořádání se s třetím a také se čtvrtým znakem veřejně přístupné účelové komunikace, to je s podmínkou souhlasu vlastníků s obecným užíváním a s nutností komunikační potřeby.
4. Žalobci mají dále za to, že v poslední fázi řízení se řešila existence komunikační potřeby po zcela jiném pozemku, než je konstatováno ve výrokové části rozhodnutí. Proto je třeba zrušit napadené rozhodnutí pro zmatečnost. MUKO označuje ve výroku svého rozhodnutí část pozemku parc. č. X, kdy však tato vede do říčního toku, avšak fakticky MUKO pracuje s přístupem k lávce přes potok, který ale nevede po pozemku žalobců par. č. X, ale parc. č. XD.
5. Pokud se týče komunikační potřeby osoby zúčastněné, vycházel žalovaný z toho, že celoročnímu užívání alternativní cesty brání absence zpevněné pozemní komunikace, která by umožňovala trvalou dopravní obslužnost. Přitom podle žalobců v době, kdy žalobci podali návrh k MUKO, osoba zúčastněná běžně tuto komunikaci využívala. Teprve po zahájení řízení osoba zúčastněná a její příbuzní zcela záměrně a účelově přestali tuto komunikaci používat. Žalobci jsou přesvědčeni, že k jejich tíži nemůže být bráno to, že osoba zúčastněná si po své existující přístupové cestě nevybudovala zpevnění, jak konstatuje žalovaný v napadeném rozhodnutí.

6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout a odkázal na obsah napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že samotná skutečnost, že předmětná cesta, která vede po vymezené části pozemku parc. č. X, končí u brodu potoku L., nevylučuje, že se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci. I pokud stezka k lávce přes tento potok vede po pozemku parc. č. XD, jak namítají žalobci, nemění to nic na skutečnosti, že chodci i cyklisté se na tuto stezku nemohou dostat jinak než přes předmětnou cestu a přes pozemek parc. č. X. V řízení bylo prokázáno, že takto je tato cesta dlouhodobě užívána širokým anonymním okruhem osob jako tzv. zkratka mezi místními komunikacemi 5c a 6c a při absenci aktivního projevu nesouhlasu vlastníka lze dovodit konkludentní souhlas s obecným užíváním komunikace na jeho pozemku. Tato cesta zajišťuje nutnou komunikační potřebu osoby zúčastněné jako majitelky RD čp. X.
7. Osoba zúčastněná na řízení navrhla žalobu zamítnout. Zcela se ztotožnila s posouzením věci žalovaným i s tím, že pokud stezka k lávce přes tento potok vede po pozemku parc. č. XD, jak namítají žalobci, nemění to nic na skutečnosti, že chodci i cyklisté se na tuto stezku nemohou dostat jinak než přes předmětnou cestu a přes pozemek parc. č. X. Připomněla také osvědčení vydané silničním správním úřadem ve vztahu k části pozemku parc. č. XD, na kterém se nachází most přes řeku L., že na tomto pozemku se nachází veřejně přístupná účelová komunikace. K nutné komunikační potřebě připomněla zjištění správních orgánů, včetně zdůraznění výsledků svědků. Ztotožnila se se závěry správních orgánů o existenci nutné komunikační potřebě ve vztahu k přístupu k RD čp. X a zároveň jako absurdní a účelové označila tvrzení žalobců o tom, že po zahájení správního řízení přestala záměrně a účelově využívat údajnou alternativní cestu.

Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadená rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl u ústního jednání dne 10. 9. 2025. U tohoto jednání účastníci setrvali na svých postojích.
9. Pokud žalobci u tohoto jednání navrhli důkaz vyjádřením Odboru územního plánování MUKO, ze kterého má vyplývat vymezení řešení napojení na dopravní infrastrukturu pro plochu Z13Mn, kde se nachází nemovitost osoby zúčastněné, krajský soud tento důkaz neprovedl, neboť z tohoto důkazu nemohou vyplývat skutečnosti podstatné pro zjištění skutkového stavu majícího vliv na rozhodnutí ve věci.
10. Na prvním místě musí krajský soud zdůraznit, že rozsah přezkumu rozhodnutí ve správním soudnictví je v prvé řadě odvislý od žalobních bodů vznesených žalobcem. Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, že: *„Správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační; od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nabrzovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního aktu Míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje

11. Krajský soud tedy podrobil napadené rozhodnutí přezkumu výlučně v rozsahu žalobci uplatněných námitek. Zejména krajský soud upozorňuje, že pokud žalobci brojili proti nesprávnému vypořádání správních orgánů s podmínkou *souhlasu* vlastníků s obecným užíváním, učinili tak pouze prostřednictvím *prostého nesouhlasu*, tedy jinými slovy svůj nesouhlas se závěry správních orgánů nijak neodůvodnili. Úkolem soudu přitom, jak výše uvedeno, není domýšlet za žalobce argumentaci, tedy důvody, na kterých stavějí své námitky.
12. Již na tomto místě tedy krajský soud uvádí, že takto vyjádřeným nesouhlasem žalobců se závěry správních orgánů stran naplnění podmínek souhlasu vlastníků s obecným užíváním pozemků v jejich vlastnictví se dále z uvedených důvodů blíže nezabýval, neboť absentoval podklad (konkrétní žalobní námitka), jehož optikou by krajský soud mohl závěry správních orgánů blíže přezkoumat.
13. Pokud se týče dalších námitek, shledal je krajský soud nedůvodné, přičemž o nich uvážil takto.
14. K první námitce stran zmatečnosti výroku prvostupňového rozhodnutí je třeba uvést, že v žádosti žalobců ze dne 17. 3. 2006 tito požadovali určení existence komunikace na části pozemku parc. č. X v k. ú. X, která se nachází mezi pozemky parc. č. XA a XB a pozemky parc. č. XC a XD v k. ú. X. Správní orgány jsou přitom v řízení o žádosti vázány obsahem a rozsahem žádosti.
15. Správní orgán prvního stupně ve výroku svého rozhodnutí ze dne 11. 6. 2024 rozhodl co do vymezení komunikace přesně v mezích dle žádosti žalobců. V tomto smyslu není rozhodné, zda a kam vede komunikace po pozemku parc. č. X (do říčního toku), podstatné je, zda po uvedené části komunikace vede veřejně přístupná účelová komunikace. Krajský soud se po důkladném seznámení se spisem zcela ztotožňuje s žalovaným v tom, že i pokud stezka k lávce přes potok L. vede po pozemku parc. č. XD, jak namítají žalobci, nemění to nic na skutečnosti, že chodci i cyklisté se na tuto stezku nemohou dostat jinak než přes předmětnou cestu a přes pozemek parc. č. X.
16. Výrok prvostupňového (a potažmo napadeného) rozhodnutí netrpí zmatečností ani jinou vadou, která by mohla vést k nezákonnému rozhodnutí, přičemž krajský soud neshledal ani vnitřní rozpor mezi výrokem rozhodnutí a jeho odůvodněním. První námitku proto krajský soud shledal nedůvodnou.
17. Pokud se týče námitek nesouhlasu žalobců s posouzením znaku nutné komunikační potřeby, přisvědčuje krajský soud zcela posouzení uvedené otázky žalovaným. Žalobci namítali jednak, že osoba zúčastněná po zahájení předmětného správního řízení záměrně a účelově přestala užívat komunikaci, která má představovat alternativní cestu a jednak, že nemůže jít k jejich tíži, že osoba zúčastněná si po své existující přístupové cestě nevybudovala zpevnění.
18. Krajský soud musí k této otázce zdůraznit, že z judikatury správních soudů vyplývá, že znak nutné komunikační potřeby se zkoumá vždy ve vztahu ke konkrétním dotčeným nemovitostem, pro něž sporná cesta plní roli komunikační spojnice. Jak k tomu vystihl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015-14, „je to ostatně logické, neboť ve vztahu k veřejnosti – jakožto neohraňčenému a neurčitému okruhu osob – by nutnou komunikační potřebu nenaplnila žádná účelová komunikace. Pozemní komunikace této kategorie již ze své podstaty slouží „ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků“ (srov. § 7 odst. 1 zákona o pozemních

komunikacích). Uvedené závěry podporuje např. rozsudek ze dne 16. 3. 2010, čj. 5 As 3/2009-76, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že při hodnocení nutné komunikační potřeby by měl silniční správní úřad zkoumat, „zda případná alternativní dopravní cesta zajišťuje plnohodnotné komunikační spojení“ dotčených nemovitostí (v daném případě rodinný dům), „zda je případná alternativní veřejně přístupná účelová komunikace udržovaná, průjezdná i při špatném počasí a v zimním období, vhodná pro nezbytný obslužný provoz rodinného domu většími vozidly (např. popeláři, fekální vůz, dovoz paliva, hasiči, vůz záchranné služby apod.)“. Po vlastnicích dotčené nemovitosti lze požadovat pouze vynaložení přiměřených nákladů na úpravu alternativní přístupové cesty, „nikoli vynaložení takových finančních prostředků, které jsou ve zcela zjevném nepoměru k tomu, co by [...] alternativním řešením mělo být ve prospěch vlastnického práva vlastníků sporné cesty (důraz přidán krajským soudem) (resp. ve prospěch jejich práva na ochranu soukromí a zajištění pohody bydlení) získáno“. Ačkoliv se vždy nemusí jednat o nutnou komunikační potřebu nemovitostí k cestě přiléhajících, vždy jde o konkrétní dotčené nemovitosti, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2013, čj. 4 As 89/2013-21.“

19. Pokud tedy nebylo v řízení prokázáno pravidelné užívání alternativní cesty osobními auty, s tím, že není zřetelná vyježděná cesta k RD čp. X, přičemž pouze sezónně jsou v souběhu s uvedenou stezkou podél ní vyježděné koleje od zemědělské techniky, lze souhlasit s tím, že taková cesta nedosahuje takových vlastností, které by umožňovaly celoroční užívání, tedy užívání osobními i nákladními auty za dešťových i sněhových srážek. Taková cesta tedy jen ztěží může představovat alternativní cestu ke komunikaci, jež byla předmětem řízení před správními orgány.
20. S ohledem na výše uvedené judikurní závěry proto nemůže být důvodná námitka, že žalobcům nemůže jít k tíži skutečnost, že si osoba zúčastněná nezpevnila komunikaci na tvrzené alternativní cestě. Po osobě zúčastněné totiž skutečně lze požadovat pouze vynaložení přiměřených nákladů na úpravu alternativní přístupové cesty. Za takové podle krajského soudu nelze považovat vynaložení prostředků na vybudování zcela nové zpevněné komunikace.
21. Konečně, ve správním řízení nebylo prokázáno, že by osoba zúčastněná po zahájení správního řízení záměrně a účelově přestala užívat onu alternativní cestu; uvedená tvrzení pak zůstala v rovině hypotetických tvrzení také v řízení před krajským soudem.

Závěr a náklady řízení

22. Ze všech uvedených důvodů krajský soud neshledal vznesené žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti žalobcům, neboť jeho náklady nepřesáhly běžnou úřední činnost. O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 10. září 2025

JUDr. Monika Javorová

Shodu s prvopisem potvrzuje

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje